

Remiss av promemorian Vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser

Svar på remiss från Kommunstyrelsen KS 2023/800

Sammanfattning

Justitiedepartementet har på uppdrag av Regeringen utrett frågan om vistelseförbud. I promemorian DS 2013:17 1 lämnas förslag på ny reglering som syftar till att stärka bekämpningen av brott och brottslig verksamhet som utövas av kriminella nätverk i det offentliga rummet.

Förslaget innebär att en ny lag om vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser införs från 1 juli 2024. Förslaget innebär bland annat att vistelseförbud ska kunna utfärdas för personer som kan befaras medvetet främja ett kriminellt nätverks brottslighet i ett visst geografiskt avgränsat område och att vistelseförbud ska vara straffsanktionerat. Förslaget om vistelseförbud innebär att rörelsefriheten för enskilda personer inskränks efter beslut av åklagare, inte efter prövning i domstol.

Koncernledningen ser bekymmersamt på situationen med gängkriminalitet och rekrytering av ungdomar till de kriminella gängen. Koncernledningen anser att förslaget är bra och en viktig del i att bekämpa brott och brottslig verksamhet i det offentliga rummet. Koncernledningen noterar att flera av förbuden kan utfärdas för minderåriga barn och vill framhålla vikten av att barnkonventionens principer följs.

Ärendet

Justitiedepartementet föreslår att en ny lag, ”Vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser”, införs från 1 juli 2024. Syftet med lagen är att bidra till ökad trygghet för allmänheten. Lagen förväntas försvåra rekryteringen av unga till kriminella nätverk, förbättra näringslivsklimatet i berörda områden och försvåra för personer som främjar kriminella nätverk att vistas i vissa områden. Vistelseförbudet föreslås vara straffsanktionerat.

Lagstiftningen tar sikte dels på nätverkens våldsamma uppgörelser, dels på annan brottslighet som skapar otrygghet hos allmänheten. Personer som befaras främja brottslig verksamhet inom ett visst geografiskt område ska kunna få vistelseförbud i det området. Vistelseförbudet föreslås vara straffsanktionerat och avse personer som är äldre än 15 år.

¹ Promemorian DS 2023:17 finns tillgänglig på Regeringens hemsida [Ds 2023:17 Vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser \(regeringen.se\)](https://www.regeringen.se/491313/1/2023-17-vistelseforbud-pa-allman-plats-och-vissa-andra-platser)

De senaste årens brottsutveckling innebär att de brottsbekämpande myndigheterna måste utveckla sina arbetssätt. Det finns ett påtagligt behov av att anpassa myndigheternas rättsliga förutsättningar att möta utvecklingen. Promemorian om vistelseförbud redogör för detta behov och den förväntade effektiviteten. Förslaget om vistelseförbud innebär att de brottsbekämpande myndigheterna får ett nytt verktyg i arbetet med att förebygga och förhindra att brott begås och i rekryteringen av ungdomar till kriminella nätverk.

Kommunstyrelsen har remitterat *promemorian "Vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser"* till bland annat Stockholms Stadshus AB, som i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Kulturhuset Stadsteatern AB, Skolfastigheter i Stockholm AB, S:t Erik Markutveckling AB och Stockholms Stads Parkerings AB.

AB Familjebostäder, AB Svenska Bostäder, S:t Erik Markutveckling AB och Stockholms Stads Parkerings AB har valt att inte svara på remissen.

Nedan följer en redovisning av bolagens remissvar i huvudsak. Remissvaren i sin helhet återfinns i bilagorna.

SISABs remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 1):

Vistelseförbud är enligt SISAB en av flera möjliga åtgärder för att stärka tryggheten i och runt bolagets fastigheter och bolaget är positivt till förslaget i promemorian. Idag jobbar SISAB med trygghetsfrågor, exempelvis trygghetssensorer och ronderingar för att öka tryggheten och minska kostnaderna för skadegörelse och bränder.

SISAB:s skolor och förskolor ska vara trygga för alla målgrupper. Det gäller elever och personal, allmänheten, närboende och föreningsliv som vistas i och nära fastigheterna.

Kulturhuset Stadsteaterns remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 2):

Kulturhuset Stadsteatern har begränsad erfarenhet av tillträdesförbud och dess påverkan på trygghet. Bolaget menar att de inte har möjlighet att avge ett underbyggt yttrande.

Stockholmshems remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 3):

Sprängningar, skjutningar, narkotikahandel med mera skapar otrygghet i lokalsamhället där Stockholmshem har verksamhet. Bolaget är positivt till alla insatser som kan stärka arbetet för att öka trygghet och säkerhet.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen ser bekymmersamt på situationen med gängkriminalitet och rekrytering av ungdomar till de kriminella gängen. Koncernledningen anser att förslaget är bra och en viktig del i att bekämpa brott och brottslig verksamhet i det offentliga rummet, men konstaterar att införande av ett vistelseförbud endast är ett verktyg i av många i arbetet med att förhindra kriminalitet.

Koncernledningen noterar att flera av förbuden kan utfärdas för minderåriga barn och vill framhålla vikten av att barnkonventionens principer följs.

Koncernledningen noterar att ett införande av vistelseförbud är förknippat med kostnader för olika verksamheter inom kommunkoncernen. Förslaget saknar dock beskrivning eller redovisning av hur finansieringen av kommunkoncernens merkostnader ska ske.

Avslutningsvis är koncernledningen positiv till förslag och insatser som innebär en ökad trygghet för de som lever, vistas och verkar i Stockholm.

För kompletterande synpunkter hänvisar koncernledningen till dotterbolagens svar i sin helhet.

Anette Scheibe Lorentzi
Vice VD

Bilagor

1. Skolfastigheter i Stockholm ABs remissvar
2. Kulturhuset Stadsteatern ABs remissvar
3. AB Stockholmshems remissvar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anette Scheibe Lorentzi, Vice VD	2023-10-24